

LOVISA STAD

**ANVISNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV FÖRSLAG TILL
BUDGET OCH EKONOMIPLAN 2027–2029**

PRINCIPER OCH MÅLUPPSTÄLLNING FÖR BEREDNINGEN AV BUDGETEN 2027 OCH PLANERINGSANVISNINGAR FÖR BEREDNINGEN AV EKONOMIPLANEN 2027–2029

Innehållsförteckning:

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen	3
Stadens strategi	3
Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2027–2029.....	4
Måluppställning för budgeten 2027–2029.....	4
Personalplanering och rekrytering 2027–2029	5
Upprättande av personalplan för 2027	5
Avtalshöjningarna i kommunsektorn 2027–2029.....	5
Investeringar 2027–2029.....	6
Ram för budgetförslaget 2027	7
Tidtabell för beredningen.....	8
Budgetens bindande grad	8
Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå	8
Bindande mål och resultatmål i affärsverket.....	9
Bindande mål och resultatmål i dotterbolag	9

Bestämmelser om budgeten i kommunallagen

Enligt 110 § i kommunallagen

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är planperiodens första år.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. I balansen för ekonomiplanen kan hänsyn tas till överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Stadens strategi

Budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 utgår från den gällande strategin. Stadens strategi godkändes av stadsfullmäktige 15.4.2026 (§ 42).

Strategin förverkligas med budgetens årsplaner och i eurobelopp uttryckta budgeter. Strategin och budgeten ska ha en klar sammankoppling, eftersom allokeringen av resurser ska grunda sig på den gällande strategin.

Måluppställningen för ekonomiplanperioden 2027–2029 utgår från stadens strategi.

Utgångslägen för att upprätta budget och ekonomiplan 2027–2029

Lovisa stads och Affärsverket Lovisa Vattens överskott i bokslutet 2025 var 12,3 miljoner. Lovisa stads skuld minskade med 1 047 euro per invånare under räkenskapsperioden 2025. Lånen per invånare uppgick i bokslutet 2025 till 3 728 euro.

Budgeten för 2026 visar upp ett underskott på 3,1 miljoner euro. Enligt utfallsuppgifterna från de fyra första månaderna av året om budgetens utfall är resultatet negativt, 2,4 miljoner euro.

Skatteinkomsterna förväntas utfalla budgetenligt medan statsandelarna förväntas underskrida något den budgeterade nivån.

Måluppställning för budgeten 2027–2029

Måluppställningen utgår från strategin som stadsfullmäktige godkände 15.4.2026.

Lovisa stads mission är att bygga ett livskraftigt Lovisa, som växer med sin invånare, sina lokala styrkor och sin förmåga att modigt förnyas. Samtidigt möjliggör staden en fungerande, hållbar och trygg vardag för alla Lovisabor. Visionen är att vara Finlands mest energiska och kolneutrala kuststad – en växande tvåspråkig gemenskap präglad av mod, kreativitet och omtanke. Lovisa är lätt att nå, växer ansvarsfullt och lockar familjer, nya sakkunniga och företag.

I strategin har följande mål lyfts upp:

- 1) Livskraft, dragnings- och attraktionskraft – I Lovisa är det lätt att växa
- 2) Välfärd och jämlikhet – Alla har rätt till ett gott liv
- 3) Bildning och utbildning – En tvåspråkig stad med kunnande och kompetens
- 4) Kultur, konst och motion – En kreativ stad i rörelse
- 5) Inkluderande och öppet beslutsfattande – Öppenheten är vår ledstjärna
- 6) Personal och ledarskap – En betydelsefull arbetsplats där man fungerar tillsammans
- 7) Hållbar ekonomi och utveckling – En fungerande och stabil grund

Vi genomför strategin genom budgeten och dispositionsplanerna. Vi härleder och väljer de nyckelmål ansvarsområdena ska följa utifrån de strategiska målen. Förverkligandet av stadens vision ska utgöra grunden för hur vi allokerar resurserna.

Det att man även i framtiden kan ordna och säkerställa högklassiga och tillräckliga tjänster för invånarna i Lovisa stad garanteras bäst genom att man håller Lovisa stads ekonomi på en sund grund och genom att man proaktivt söker permanenta och strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar tillväxten av kostnaderna.

Genom att förbättra produktiviteten strävar man efter att öka produktionen mer än kostnaderna. Syftet är att Lovisa stads kostnader genom ökad produktivitet kommer att ytterligare minska utan att kundservicen försvagas i större omfattning.

Personalplanering och rekrytering 2027–2029

Personalplaneringen för 2027 och 2028–2029 utgår från stadsstrategin och dess målsättningar, med hjälp av vilka vi har en samverkande och betydelsefull arbetsplats. Planeringen och användningen av personalresurserna ska stöda förbättrandet av stadens konkurrenskraft och attraktivitet. Vid planeringen av personalresurserna ska man också beakta behovet av tjänster som produceras av staden och antalet anställda i relation till invånarantalet.

Verksamhetssätten och ledningen av arbetsförmåga ska utvecklas vidare så att man ger akt på personalens arbetshälsa och förstärkandet av personalens kunnande. Vid ordnandet av tjänster utnyttjas i den mån det är möjligt alternativa sätt att producera tjänster, till exempel med hjälp av artificiell intelligens och digitalisering, till den del som det ur ekonomiskt perspektiv är ändamålsenligt.

Största delen av rekryteringsbehovet uppkommer till följd av pensionsavgångar och övrig personalomsättning. Enligt Kevas prognoser för avgång med anledning av pension uppskattas det att cirka 20 personer kommer att avgå med ålderspension per år under perioden 2027–2029. Det är dock möjligt att flexibelt avgå med pension vid 65–69 års ålder, varför den årliga pensionsavgången är svår att förutse.

Ansvarsområdena ska fortsättningsvis väldigt kritiskt överväga rekrytering av ny personal samt följa upp de rekryteringar som genomförs under 2027. Med hänsyn till pensionsavgångar och annan omsättning av personal ska ansvarsområdena dessutom utarbeta en plan över på vilket annat sätt eller med vilket annat kunnande uppgifterna kunde omorganiseras utan att man är tvungen att rekrytera ny personal till alla tjänster eller uppgifter som blir vakanta.

Upprättande av personalplan för 2027

Personalförvaltningsteamet (HR-teamet) tilldelar ansvarsområdena de uppgifter som behövs som grund för personalplaneringen senast 7.8.2026. Ansvarsområdena ska senast 4.9.2026 lämna en detaljerad personalplan för 2027 till personalchefen. För upprättandet av planen skickas en färdig mall i vilken man ska införa de tjänster och uppgifter för vilka det reserveras ansvarsområdesvis anslag i budgeten för 2027. Den planenliga personalresursen införs i planen som årsverken.

Avtalshöjningarna i kommunsektorn 2027–2029

Utgångspunkten för personalutgifterna är det uppskattade utfallet för 2026. De nuvarande tjänste- och kollektivavtalen (AKTA, UKTA och TS) gäller 1.5.2025–29.2.2028. För 2027 har man inom kommunsektorn kommit överens om att lönerna höjs 1.4.2027 med en allmän förhöjning på 2,0 %, och dessutom har man kommit överens om en lokal justeringspott (0,40 %) och en pott enligt löneutvecklingsprogrammet (0,40 %) för 1.4.2027.

För 2028 har man inom kommunsektorn kommit överens om att en lokal utvecklingspott på 1,0 % ska utdelas 1.2.2028.

För 2028 har man inom kommunsektorn kommit överens om att en lokal utvecklingspott på 1,0 % ska utdelas 1.2.2028.

Investeringar 2027–2029

Investeringsprogrammet upprättas för 2027–2029. Upprättandet av investeringsprogrammet styrs av framtidens servicenät och den gällande investeringsanvisningen.

Investeringsplanen för 2027 baserar sig på en uppdaterad version av investeringsplanen i budgeten för 2026. Den uttalade målsättningen är att årsbidraget skall täcka avskrivningarna.

När investeringsplanen blivit färdig på hösten specificeras ramen för lånestockens, finansieringskostnadernas, avskrivningarnas, skatteintäkternas och statsandelarnas del. I tabell 1 presenteras den gällande investeringsplanen.

Tabell 1

Staden totalt									
	Kostnads-beräkning	Använt	Framtids-plan	BG 2027	Långsiktig tidsplan				
					2028	2029	2030	2031	2032
Investeringsutgifter totalt:									
Demokratiapalvelut	3 135		1 930	780	230	230	230	230	230
Stadskansliet	0		0	0	0	0	0	0	0
Bildningsväsendet	2 342		1 355	355	200	200	200	200	200
Kultur och välfärd	2 480		2 150	650	900	150	150	150	150
Stadsutveckling	65 045		45 315	6 995	18 445	11 075	4 175	2 625	2 000
Balansenheten dagvatten	2 020		2 020	370	370	320	320	320	320
Investeringsutgifter totalt	75 022		52 770	9 150	20 145	11 975	5 075	3 525	2 900
Investeringsinkomster totalt:									
Demokratiapalvelut	-1 200		-1 100	-350	-200	-200	-150	-100	-100
Stadskansliet	0		0	0	0	0	0	0	0
Bildningsväsendet	-50		0	0	0	0	0	0	0
Kultur och välfärd	0		0	0	0	0	0	0	0
Stadsutveckling	-3 385		-3 250	-2 000	-1 250	0	0	0	0
Balansenheten dagvatten	0		0	0	0	0	0	0	0
Investeringsinkomster totalt	-4 635		-4 350	-2 350	-1 450	-200	-150	-100	-100
STADEN TOTALT NETTO	70 387		48 420	6 800	18 695	11 775	4 925	3 425	2 800

Ram för budgetförslaget 2027

Tabell 2

TUOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING ilman liikelaitosta - affärsverket inte medräknat							
	2025	2026	2026	2027	TS 2028	TS 2029	
	Tilinpäätös Bokslut	Talousarvio, alkup. Budget, urspr.	Talousarvio, muut. sis org. muutos Budget, ändrad inkl. org.förändring	Raami Ramförslag	Ennuste Prognos	Ennuste Prognos	
Veroprosentti / Skattesats 8,10 %							
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	23 171 204	8 593 750	8 593 750	8 435 435	8 573 582	8 712 966	
Toimintakulut - Verksamhetsutgifter	-59 614 347	-59 165 912	-59 285 912	-61 359 708	-61 960 036	-62 780 129	
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRIDRAG	-36 443 143	-50 572 162	-50 692 162	-52 924 273	-53 386 454	-54 067 162	
Verotulot - Skatteintäkter	43 473 898	44 131 000	44 131 000	45 094 000	46 310 000	47 772 000	
<i>Kunnallisvero - Kommunalskatt</i>	<i>24 418 355</i>	<i>26 947 000</i>	<i>26 947 000</i>	<i>25 523 000</i>	<i>26 135 000</i>	<i>27 047 000</i>	
<i>Yhteisövero - Samfundsskatt</i>	<i>9 242 860</i>	<i>7 484 000</i>	<i>7 484 000</i>	<i>9 671 000</i>	<i>10 225 000</i>	<i>10 725 000</i>	
<i>Kiinteistövero - Fastighetsskatt</i>	<i>9 812 683</i>	<i>9 700 000</i>	<i>9 700 000</i>	<i>9 900 000</i>	<i>9 950 000</i>	<i>10 000 000</i>	
Valtionsosuudet - Statsandelar	9 736 923	8 599 574	8 599 574	8 683 940	8 868 126	8 967 804	
Rahoitustuotot ja kulut - Finansieringsinkomster c	1 376 955	1 116 200	1 116 200	1 200 000	880 000	460 000	
VUOSIKATE - ÅRSBRIDRAG	18 144 633	3 274 612	3 154 612	2 053 667	2 671 673	3 132 642	
Poistot ja arvonalennukset - Avskrivningar och n	-6 679 230	-6 288 743	-6 288 743	-6 289 710	-6 836 661	-7 103 888	
Satunnaiset erät - Extraordinära poster	850 000						
TILIKAUDEN TULOS -							
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	12 315 403	-3 014 131	-3 134 131	-4 236 042	-4 164 988	-3 971 246	
Poistoeron lis. (-) - väh. (+) - Avskrivn.diff.	208 384	100 000	100 000	140 000	140 000	140 000	
Varausten lisäys tai vähennys - Ökning eller minskning av reserveringar							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ -							
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	12 523 787	-2 914 131	-3 034 131	-4 096 042	-4 024 988	-3 831 246	
Kertynyt ylijäämä - Ackumulerat överskott	31 729 966	28 815 835	28 695 835	24 599 793	20 574 805	16 743 559	

Tabell 3 Ansvarsområdena

Talousarvioraami vastualueittain (ulkoinen) - Budgetram ansvarsområdesvis (extern)							
	2025	2026	2026	2027	TS 2028	TS 2029	
	Tilinpäätös Bokslut	Talousarvio, alkup. Budget, urspr.	Talousarvio, muut. sis org. muutos Budget, ändrad inkl. org.förändring	Raami Ramförslag	Ennuste Prognos	Ennuste Prognos	
Demokratiapalvelut - Demokratitjänster							
Tulot - Inkomster	241 109	10 544 600	10 544 600	289 000	322 000	354 000	
Menot - Utgifter	-1 739 973	-1 642 748	-1 642 748	-1 587 000	-1 498 000	-1 625 000	
Netto	-1 498 864	8 901 852	8 901 852	-1 298 000	-1 176 000	-1 271 000	
Kaupunginkanslia - Stadskansliet							
Tulot - Inkomster	281 829	150 500	150 500	180 000	190 000	200 000	
Menot - Utgifter	-3 894 591	-4 376 139	-4 483 379	-4 520 000	-4 590 000	-4 640 000	
Netto	-3 612 763	-4 225 639	-4 332 879	-4 340 000	-4 400 000	-4 440 000	
Kulttuuri ja hyvinvointi - Kultur och fritid							
Tulot - Inkomster	485 730	329 900	329 900	304 900	305 000	305 000	
Menot - Utgifter	-2 943 148	-2 868 175	-2 868 175	-3 032 374	-3 032 000	-3 032 000	
Netto	-2 457 418	-2 538 275	-2 538 275	-2 727 474	-2 727 000	-2 727 000	
Sivistystoimi - Bildningsväsendet							
Tulot - Inkomster	3 546 626	3 489 050	3 489 050	3 369 050	3 369 000	3 369 000	
Menot - Utgifter	-29 568 721	-30 202 982	-30 202 982	-31 880 498	-31 880 000	-31 880 000	
Netto	-26 022 096	-26 713 932	-26 713 932	-28 511 448	-28 511 000	-28 511 000	
Einke inopalvelut - Näringslivstjänster							
Tulot - Inkomster	1 502 275	1 313 500	1 313 500	1 352 905	1 393 492	1 435 297	
Menot - Utgifter	-5 641 700	-6 110 185	-6 110 185	-6 332 787	-6 396 115	-6 460 076	
Netto	-4 139 425	-4 796 685	-4 796 685	-4 979 882	-5 002 623	-5 024 779	
Kaupunkikehitys - Stadsutveckling							
Tulot - Inkomster	6 677 311	2 211 800	2 211 800	2 654 160	2 707 243	2 761 388	
Menot - Utgifter	-15 134 829	-13 288 138	-13 288 138	-13 909 663	-14 466 050	-15 044 692	
Netto	-8 457 517	-11 076 338	-11 076 338	-11 255 503	-11 758 806	-12 283 304	
HULEVESIYKSIKKÖ - DAGVATTENHETEN							
Tulot - Inkomster	284 338	284 000	284 000	285 420	286 847	288 281	
Menot - Utgifter	-120 414	-96 900	-96 900	-97 385	-97 871	-98 361	
Netto	163 923	187 100	187 100	188 036	188 976	189 921	

Tidtabell för beredningen

Väsentliga datum som anknyter till upprättandet av budgeten:

- 15.6.2026 Riktlinjerna och ramen för beredning av ekonomiplanen i stadsstyrelsen.
- 16.6.2026 Operativa anvisningar till ansvarsområdena.
- 16.9.2026 Ansvarsområdenas förslag till budget och ekonomiplan ska vara sparade i ekonomiplaneringsprogrammet. Investeringsförslag och personalplaner ska också vara returnerade senast förenämnda datum.
- 9.10.2026 Textdelarna färdiga på bägge språken.
- 23.10.2026 Budgetförslagen behandlade i nämnderna och i direktionen för Affärsverket Lovisa Vatten.

Kvällsskola – ledamöter och tjänsteinnehavare.
- 2.11 och 9.11.2026 Behandling av budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 i stadsstyrelsen.
- 9.12.2026 Behandling av budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 i stadsfullmäktige.

Budgetens bindande grad

Bindande mål och resultatmål på Lovisa stads nivå

För ekonomiplanperioden 2027–2029 ställs upp som mål att hålla kostnadsdisciplin och finna bestående strukturella lösningar som förbättrar produktiviteten och tyglar kostnadsökningen så att Lovisa stads ekonomi även i framtiden är balanserad och sund.

- Under planperioden ska avskrivningsnivån vara realistisk och i förhållande till årsbidraget.
- Lånestocken per invånare hålls på en skälig nivå. Det kalkylerade låneskötselbidraget underskrider inte på lång sikt avsevärt kommunernas genomsnittliga låneskötselbidrag.

Lovisa stads mål som är bindande i förhållande till stadsfullmäktige:

Resultaträkningsdelen

- stadens årsbidrag
- ansvarsområdenas verksamhetsbidrag.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt
- projekt som till sin kostnadsberäkning överskrider 100 000 euro som projektspecifika investeringar.

Finansieringsdelen

- det maximala beloppet för långfristiga lån
- lån per invånare.

Bindande mål och resultatmål i affärsverket

Det förutsätts att Affärsverket Lovisa Vatten vidtar liknande åtgärder för att utveckla verksamheten och öka produktiviteten som även ansvarsområdena vidtar. Vattenaffärsverket ska under planperioden kunna täcka det ackumulerade underskottet. Produktiviteten ska ökas och funktionerna aktivt utvecklas. Prishöjningarna ska vara moderata.

Verksamhetskostnaderna i relation till det producerade kubikantalet mäter utfallet för produktiviteten. Affärsverkets direktion ska med sina beslut stöda det att Lovisa stads mål uppnås. Vattenaffärsverket är en del av staden och posterna i dess externa resultaträkning sammanställs i bokslutet rad för rad med stadens resultaträkning.

Bindande mål för Affärsverket Lovisa Vatten:

Resultaträkningsdelen

- resultatet för räkenskapsperioden 2027 ska vara minst +50 000 euro.

Balansräkningsdelen

- att täcka det ackumulerade underskottet under planperioden.

Investeringsdelen

- investeringarna sammanlagt.

Finansieringsdelen

- det maximala lånebeloppet som beviljas Affärsverket Lovisa Vatten.

I samband med att budgeten upprättas bedömer man behovet av långfristiga lån, för vilka en gräns för maximal lånelöftning fastställs.

Bindande mål och resultatmål i dotterbolag

Ekonomi för fastighetsaktiebolag i Lovisa stads ägo ska vara sund och i balans under planperioden 2027–2029.

Lovisa Bostäder Ab:s verksamhet är lönsam, så att bolaget självständigt och på en sund grund kan ordna hyresbostadsverksamheten.

En koncernpolicy som stöder sig på Lovisa stads koncernpolicy följs i alla dottersamfund. Aktiebolagens styrelser ska med sina beslut stöda det att målen för Lovisa stadskoncern uppnås.

Målet är att hålla stadskoncernens sammanlagda lånebelopp per invånare under nivån för 2026 och den borde inte få överskrida den genomsnittliga nivån i kommunkoncernerna.